

LÄR CHO MI WÄ KÄ DIËËTH

Yän gɔrärä neme ji Biktöria tin la diëëth, kie rööm amäni gaat duel gɔrärä en wale ke gɔr kä min dëë ji ciëŋ ε lat ke luakdien ke nöŋ pinyä takä min doap keni korönabiräthä (COVID-19) rey Biktöria.

Cië mo ci guäth löŋä duel gɔrärä copbe, ci kōnne bi lel ε maath en yöö i /ci kōn puanykōn kene ji ciëënikōn bi diel guiëc ε goa. En min tē kam dan kene ben mōŋä in rewde ε jen min bane kule lel ε nyok.

Eni guäth ε ci wä thino, dere goa en yöö I bie läth widu I te piny ke riëk. Labni widu a kēët di en yöö I ken ney tikokieni deken biräth kap ke rōdien keel kä läthni tã nänä kamä puonyini lat.

En täme päny tä kōn rey cucjä ke rēp kuëëni neni tin ce käp /mi kēn kōne mēt nen ke jen kōr guäth ε bäl päth dāŋ rew ε. en min tä thin ε täme nyothe je en yöö I en rēp kuëëni tin ci wä nhial ε kä Biktöria lele ji ciëëni tin la rō a dol guäth kel kä /ca com nänä kamni puänyni kene lak yupbä puany guur.

Ke kui thilä baŋni, kōn ŋotkōn rey liawä neme kä ciaŋ tekä naath ŋotde tē ke riëk. Cië min cikōn ε nenō wi muon keliw, en biräth ε me la kuëën ti totni ti ce käp a jakge kä kuëën ti kur ke rey nini ti totni.

Neme cie jen guäth in görkōne I bane tã thin /kä görkōne I bane lat thin en täme – Kä dē kōn ε luaj ke lel.

Kä ε jen ε lot yöö bi kōn kuëën tin ca pēn nyoke kuën ke kui läthdien lat. Kuëën jaali tin dē ciëndu guil ca ke yuŋth kä kuëën dāŋ dhiëc. Mi ti rar ciëŋ, ji ciëŋ kene mäthni dē ken jiek ke rēm mi wä ni kä wäl.

Neme ε jen in dē ramo kene ramo in tē rey ji bunamä duel gɔrärä je luaj ke mi luakge thin :

- Jakni rō kä gaŋi rōdu mi ti rar rey bunamä.
- Jakni rō kä gaŋi rōdu mi ti cāŋ. Kä ε jen in lot ni yöö I neni ni ney tin göri. Cuare täke duol ciëni ti ŋuan kä la tieme je en yöö bia rō käp ε nän yien rō kä tietde tã yupbä puony.
- Cuare kuan kene piw nyuak kel
- Kä mi ε jin, kie eni rami tē ciëndun ci puänyde puol, – tãni cāŋ. Cu mäthni kene ji ciëndun guil. Cu wä guäthni löŋä ε nän mi jiëk I je I ci puonydu puol kä cu wä guä lat. Cu gaatku jakä wä guä rōm gatdä, guä nyini tin totni kie duel gɔrärä mi ci puonykien puol. – taye cāŋ.
- Kä mi teke biëël ti nyothdhe, jakni rō kä them ke ji.

Ney ti ŋuan ni ken kä Biktöria lätken ni min lot rōde, duŋde yöö neme ε ciöt in kēr ke ni naa /kä jen bō cikōn biaa ney ti ciaa a diër.

Tē wi dan dial en yöö bane mäthni kōn kene ji ciënikōn gaŋ ε goa.

Ke kui thukruacni tin të thin en täme kene min ca nööj nhial ke kui kórönabiräth (COVID-19) – Wër guil ([Webthiad kórönabiräthä duj kumekä Biktoria](#)).

Mi të ke rami la ran ciendun mi ci të ke bieel ti ce nyuoth cië ke nyin kórönabiräth (COVID-19), e cäñe mi tət, E rə lotde I e ke tə cän, gör com luäkä kä e ji themke. Ken bieel tin nyothdhe mat lëth puony midit rə thin, dual mi ci ji gëk raar kie lëth, kiël, buot rööl, káp yiëni cuoñ kie lony wuom, kie ci tə in la nuaac ji ni nɔak kie ci biëlien jiëk. Ke kui thukni läri ti rëp rədien ke kui kä guäth in de ji wä them thin wër guil ([Jiëk thëmä ke kórönabiräth pëj webä](#)).

Mi diëëri ke kuidu kie e rami të rey ciendun I ci biräth e yiën kä göri thukruacni, däre gɔa ke ji I dëri ji kórönabiräthkä tin lät ke thaani ti 24 yotikä ke talepondien ni 1800 675 398.

Adj Clin Prof Brett Sutton

Victorian Chief Health Officer